

PLAN DE LECȚIE

Unitatea școlară: Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Ioan Gură de Aur” - Huși

Profesor: Ilie Lenuța

Data: 24.05.2021

Clasa: a X-a Filologie

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Subiectul lecției: *Lacustră* de George Bacovia – interpretarea textului literar

Tipul lecției: de fixare și consolidare a cunoștințelor dobândite anterior

Durata: 50 minute

Competențe generale:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor, în diferite situații de comunicare

2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare

3. Argumentarea scrisă și orală a unor opinii în diverse situații de comunicare

Competențe specifice:

- Adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate, în vederea înțelegerii și interpretării personalizate;
- Analiza relațiilor dintre o operă literară studiată și contextul cultural în care a apărut aceasta;
- Identificarea particularităților și a funcțiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de texte;
- Identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul poetic.

Competențe derivate:

La sfârșitul orei, elevii vor putea realiza:

C1– explicarea corectă titlul poeziei *Lacustră* de G. Bacovia, pe baza informațiilor dobândite în urma lecturii;

C2 – stabilirea corectă a temei poeziei, pe baza lecturii.

C3 -identificarea a cel puțin trei trăsături simboliste în poezie, folosindu-se de cunoștințele dobândite anterior;

C4 – analizarea stilistică a poeziei, identificând cel puțin trei figuri de stil.

Metode didactice: conversația euristică, conversația catehetică, explicația, expunerea, lectura

Mijloace didactice: videoproiectorul, fișe de lucru

Forme de organizare a activității: activitate frontală

Bibliografie:

- George Bacovia, *Plumb*, București: Jurnalul Național, 2009;
- M. Iancu, I. Bălu, R. Lăzărescu, *Limba și literatura română* – Manual pentru clasa a X-a, Ed. Corint, București, 2005;
- Doina Ruști, *Dicționar de teme și simboluri din literatura română*, Ed. Polirom, București, 2009;
- L. Paicu, M. Lupu, M. Lazăr, *Eseul – Literatura română – pregătire individuală pentru proba scrisă a examenului de Bacalaureat*;
- Margareta Onofrei, *Analiza textului literar*, Ed. Booklet, București, 2013;
- M. Colțea, Dorica Boltașu Nicolae, *Caiet de lucru clasa a X-a*, Ed. Booklet, 2019;
- Emanuela Ilie, *Didactica limbii și literaturii române*, Ed. Polirom, București, 2014;

Nr. crt.	Etapele lecției	Timp alocat	Competențe derivate	Activitatea profesorului/ activitatea elevului	Metode și mijloace	Obs.
1.	Momentul organizatoric	2 min		Profesorul intră în clasă. Salută. Face prezența. Elevii se pregătesc pentru oră.		
2.	Verificarea cunoștințelor anterioare	10 min		<p>Profesorul verifică tema de casă. Elevii au avut de rezolvat exercițiile de la pagina 156 din auxiliarul de la editura Booklet. Elevii vor da citire unei poezii de-a poetului G. Bacovia și vor numi trăsăturile simboliste identificate. Cu ajutorul aplicației wordwall profesorul verifică cunoștințele dobândite anterior de către elevi, despre Symbolism.</p> <p>https://wordwall.net/resource/16540004/simbolismul</p>	<p>Conversația catehetică</p> <p>Activitate frontală</p>	
3.	Captarea atenției	2 min		<p>Cu ajutorul videoproiectorului elevii vor putea observa o imagine care reprezintă o locuință lacustră.</p> <p>https://www.google.com/search?q=imagine+lacustra&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwiYyo-T3d3wAhWWhv0HHTskDDYQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1366&bih=600#imgrc=oCssJQw-gSgAGM</p>		
4.	Anunțarea titlului și a obiective-lor	2 min		<p>Profesorul notează pe tablă titlul lecției:</p> <p style="text-align: center;">Lacustră</p> <p style="text-align: right;">de George Bacovia</p> <p style="text-align: center;">-analiza literară-</p> <p>Astăzi vom aplica informațiile dobândite în orele trecute cu privire la Symbolism și universul poetic bacovian pe o poezie aparținând lui G. Bacovia, astfel încât la sfârșitul orei, veți putea interpreta poezia, din punct de vedere tematic, compozițional și stilistic.</p> <p>Pentru început, elevii vor asculta poezia recitată de către poet.</p> <p>https://upload.wikimedia.org/wikipedia/ro/0/06/Bacovia-Lacustra.ogg</p>	<p>Expunerea</p> <p>Tabla</p> <p>Creta</p>	

4.	Desfășurarea lecției	30 min	C1 C2 C3 C4	<p>Elevii deschid manualul la pagina cu textul poeziei. Profesorul reia lectura pentru fixare. Se discută frontal sentimentele transmise, mesajul liric. Profesorul împarte fișele de lucru. (Anexa 2) Profesorul explică fiecare cerință în parte și numește elevii care doresc să răspundă. Răspunsurile elevilor sunt analizate pentru ca aceștia să-și poată completa corect toate cerințele de pe fișă.</p> <p>Profesorul notează pe tablă idei pentru fiecare sarcină de lucru, oferind explicații.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Titlul: simbolul lacustră „locuință construită pe apă, susținută de piloni” – insecuritatea, singurătatea, obsesia, depresia. 2. Tema: condiția creatorului căruia descompunerea universului și a propriei ființe îi provoacă angoasă. Motive literare: motivul „lacustră”, motivul ploii, motivul singurătății. 3. Poezia este alcătuită din patru catrene pe principiul compozițional al simetriei. Prima strofă se reia în final, având modificat al doilea vers. Acest aspect sugerează claustrarea. 4. Planul exterior (macrocosmos), al naturii dezlănțuite, din prima și ultima strofă, se îmbină cu planul interior (microcosmos), al eului. 5. Mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric în text: formele verbale la pers I („aud”, „sunt singur”, „dorm”, etc...). 6. Verbele la timpul prezent exprimă verosimilitatea acțiunilor, susținând totodată permanentizarea stării de tristețe apăsătoare a naturii, dar și a eului liric. 7. Verbele la modul gerunziu exprimă o acțiune în derulare, sugerând continuitatea ei. În cazul dat, au rolul de a induce o stare deplorabilă, care parcă nu se mai sfârșește. 8. „Aud materia plângând” – personificare; datorită sensibilității sale, eul liri 	<p>Lectura Conversatia Activitate frontală</p> <p>Activitate pe grupe Philips 6/6 Fișa de lucru</p> <p>Explicația</p> <p>Activitate frontală Explicația</p>	

				<p>poate auzi plânsul jalnic al materiei, care, poate fi interpretat ca un semn prevestitor al morții proprii.</p> <p>9. „ Aud plouând”, „Aud materia plângând” – imagini auditive; „Piloții grei se prăbușesc” – imagine vizuală.</p> <p>10. Câmpul semantic dominant este cel al apei: lacustre, val, ude, pod, mal.</p> <p>11. Procedeele artistice simboliste prin care se conturează atmosfera generală a poeziei sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezența simbolului - Corespondența dintre planul exterior și interior - Simetria - Refrenul (repetiția) - Sinestezia (îmbinarea sinestezică a imaginilor auditive, tactile, vizuale) - Sugestia 		
5.	Asigura-rea feedback-ului	5 min		<p>Profesorul pune o serie de întrebări clasei din conținutul lecției:</p> <p><i>Care este tema poeziei ?</i></p> <p><i>Care este simbolul central al poeziei ?</i></p> <p><i>Care sunt efectele degradării materiei în plan interior ?</i></p> <p><i>Care sunt tehnicile simboliste utilizate de către poet în realizarea acestei poezii?</i></p>	Activitate frontală Conversația catehetică	
6.	Tema	1 min		Realizați comentariul literar al poeziei Lacustră de George Bacovia		

ANEXA 1

Lacustră

de George Bacovia

„De-atâtea nopți aud plouând,
Aud materia plângând...
Sunt singur, și mă duce-un gând
Spre locuințele lacustre.

Și parcă dorm pe scânduri ude,
În spate mă izbește-un val –
Tresar prin somn, și mi se pare
Că n-am tras podul de la mal.

Un gol istoric se întinde,
Pe-aceleași vremuri mă găsesc...
Și simt cum de atâta ploaie
Piloții grei se prăbușesc.

De-atâtea nopți aud plouând,
Tot tresărind, tot așteptând...
Sunt singur, și mă duce-un gând
Spre locuințele lacustre.

ANEXA 2

Recitiți poezia și răspundeți următoarelor cerințe:

1. Explică, în 6-10 rânduri, semnificația titlului în relație cu textul poeziei.
2. Numește două teme/motive prezente în poezie. (Tema textului se referă la ideea generală, conținutul abstract al unei opere literare; Motivul este unitatea minimală care exprimă la nivel particular tema.)
3. Explică simetria compozițională a textului poetic.
4. Identifică cele două planuri ale poeziei, raportându-te la dispunerea secvențelor poetice. Vei avea în vedere opoziția interior/exterior, verosimil/imaginar.
5. Precizează două mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric în text.
6. Explică utilizarea timpului prezent în textul dat. (Prezentul este timpul care exprimă acțiuni veridice, sugerând certitudinea îndeplinirii acestora.)
7. Prezintă rolul artistic al utilizării formelor verbale la modul gerunziu: „plouând”, „plângând”. (Gerunziul sugerează continuitatea acțiunii.)
8. Comentează versul al doilea al poeziei.
9. Identifică o imagine vizuală și o imagine auditivă.
10. Transcrie structuri prin care se construiește câmpul semantic dominant al textului.
11. Argumentează, prin evidențierea a două trăsături existente în text, apartenența poeziei la curentul literar simbolism.

ANEXA 3

Lacustră
de G. Bacovia

planul lecției

Context :

- poezia aparține volumului de debut, „Plumb” (1916);

Tema:

- condiția nefericită a poetului într-o lume ostilă ilustrată prin folosirea motivelor specific bacoviene: singurătatea, nevroza, golul sufletesc, ploaia;

Ideea poetică: - starea de dezolare și de disperare a poetului, generată de imposibilitatea de evadării dintr-o lume supusă degradării;

Structura poeziei:

- cele patru catrene sunt simetrice accentuând astfel claustrarea și generând prin repetare, muzicalitate;

- două planuri suprapuse: unul exterior, macrocosmos, al lumii exterioare și unul interior, microcosmos, al sufletului eului liric;

Semnificația titlului:

- sens denotativ= locuință preistorică, temporară, nesigură, construită pe apă și susținută de patru piloni;

- sens conotativ= sugerează singurătatea, izolarea, ostilitatea întregii lumi și nesiguranța;

Simboluri:

-lacustra, apa (ude, val, mal=principiu cosmic de dezintegrare), podul

Muzicalitatea:

-verbe auditive: „plouând”, „plângând”

Limbajul artistic:

„scânduri ude” – epitet – disconfortul

„gol istoric” – metaforă – Haosul primordial

„materia plângând” – personificare – suferința interioară trece asupra naturii

punctele de suspensie – inutilitatea comunicării

corespondența - „sunt singur și mă duce-un gând spre locuințele lacustre”

sinestezia – îmbinarea tactilului cu vizualul și auditivul pentru a reda imaginea apocaliptică a lumii care corespunde în plan interior unei prăbușiri psihice, unei existențe agonice.

Imaginea apocaliptică a potopului biblic cauzează neputința de a evada din acest spațiu și amplifică spaima eului liric, sentimentul singurătății și angoasa. Ploaia continuă, exprimată prin verbele la gerunziu, sugerează o permanentizare a existenței de coșmar și a angoasei.